

"Glas Naroda"

("VOICE OF THE PEOPLE")

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation) Frank Saksler, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec. Place of business of the corporation and addressess of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

:: 52nd YEAR ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:

\$7. — ZA POL LETA — \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2. —

ZA JUGOSLAVIJO — \$8. — LETNO; \$4. — ZA POL LETA

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni sčitki, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-1242

Razna pota--razne smeri

Sedanja svetovna vojna nam je dokazala, da imamo v Zjednjene državah Severne Amerike na razpolago dovoljno število velikih in malih farm, obilo izurjenih poljedelcev in lastnikov farm, velikansko število tovarn, izurjenih delavev in prirodnih bogastev, — kakor premog, železo in petroleju, — kar vse lahko jamči vsemu našemu prebivalstvu dobro in povoljno življenje in bodočnost.

Klub dejstvu, da služi v naši vojski in mornarici 11,500,000 mladencičev in tudi par tisoč žensk, količina naših pridelkov in izdelkov je tolika, da zamore vse naše prebivalstvo boljše in povoljnje živeti, kakor prebivalstvo katerekoji druge dežele na svetu, tako, da zamore istočasno pošiljati naše pridelke in izdelke drugim narodom in sicer v dobi, ko naše tovarne še vedno izdelujejo velikanske količine vojnih potrebščin, kakor topove, parobrode, aeroplane in streljivo.

Vsi ti izdelki se ne izdelujejo v zasebnih podjetjih, kajti mnogo naših največjih tovarn bi njih lastniki nikdar ne spremenili tako, da bi v njih izdelovali izključno le vojne potrebščine, ako bi jim naša vlada ne jamčila, da bode plačala vse stroške za spremenitev njihovih tovarn — kar je veljalo biljone dolarjev, ki so bili last naših davkoplačevalcev.

Zvezina vlada je izdelala načrte za potrebu vojne produkcije, in ti računi ter proračuni so bili izredno težavnii, kajti pri tem je bilo treba uvaževati sovražne podmornice, bojevanje v raznih oddaljenih krajinah, izgube človeških življenj in prevažanje vojnih potrebščin v dalejne kraje, kar vse je v mnogih ozirih in slučajih pokvarilo prvotne tozadne račune. In vlada mora prevzeti za vse to vso odgovornost.

Sedaj, ko bode svetovna vojna kmalu končana, — bode li treba vrnilti se v položaj, o katerem se je blagopokojni predsednik F. D. Roosevelt svoječasno izrazil, da je — "one-third of our people ill-fed, ill-clad and ill-housed", — oziroma v dobo, kakoršna je nastala po prvi svetovni vojni?

Ako bode temu tako, — potem je tretja svetovna vojna skoraj neizogibna.

Amerika je velikanska dežela, in pri nas ni treba nikomur stradati in trpeti pomanjkanje — kedor hoče delati, kajti naše prebivalstvo zamore v mirni dobi biti središče demokracije ravno tako, kakor je v vojni dobi bilo skladische ali arzenal vseh vojnih potrebščin demokracije, — ako dežela zopet ne pride v roke izkorisčevalcev, kateri skrbe za to, da se pri nas nikdar ne izdela in porazdeli toliko potrebščin, kolikor jih naše prebivalstvo potrebuje, in sicer v izobilju. Toda pri nas imamo obilo korporacij, katere zaslužijo več denarja z — pomanjkanjem potrebščin, kajti na ta način se lahko ustvari velike cene onih potrebščin, ki so na razpolago. Radi teh vzrokov, je naše podjetništvo ustavilo vse polno trustov, in na tej podlagi so se ustavili tudi mednarodni karteli.

Lastniki v trustih in kartelih organizovanega trgovstva in podjetništva, čestokrat govore o "zakonu dobave in potrebe", toda pri tem vedno misijo na to, da se ustavovi zakon, potom katerega bode mogoče omejiti dobavo in pridelek dnevnih potrebščin, — kajti tak zakon bi jim jamčil še večje in tudi stalne dobičke.

Pred dvajsetimi leti so velike korporacije dobivale nekoliko manj, kar polovico vseh dobičkov od svetovne trgovine, toda sedaj dobivajo že skoraj dve tretini vseh dobičkov, in ker jim je to vspelo, najbrže nameravajo in žele, da bi v bojoče prišlo v njihovo last saj devetindvetdeset odstotkov vseh dobičkov.

Početkom sedanje svetovne vojne je naša vlada izdala približno devet tisoč milijonov dolarjev za gradnjo in nakup tovarn za izdelovanje aeroplakov, strojev za izdelovanje strojev, jeklo, aluminum, umetni gumij, gazolin, magnesium, itd., tako da je vlada sedaj lastnika polovice vseh tovarn za izdelovanje strojev s katerimi pomočjo se izdelujejo zgoraj omenjene potrebščine. Vlada je tudi postala lastnika devetine vseh podjetij, katera izdelujejo predmete iz jekla, in poleg tega tudi velikega števila drugih tovarn, s pomočjo katerih je prav lahko omejiti ali pa povečati produkcijo. Velike korporacije pa sedaj žele, da postanejo vsa ta podjetja njihova last.

Zasebna last tovarne in sličnih velikih podjetij, kakor rudnikov, itd., pa zagotavlja lastnikom pravico poljubno pomanjšati količino izdelkov, zlasti onih, katerih so potrebni, — ako lastniki ne dobivajo tolike dobičke, kolikoršne pričakujejo.

Izročiti vladine tovarne zasebnim podjetnikom v mirni dobi, bišč bi ravno tako slab, kakor če bi vlada prodala svoje bojne ladje v dobi vojne.

Rusija in Daljni vzhod

NAPISAL ZA OVERSEAS NEWS AGENCY DONALD BELL

Center diplomatičnih viharjev počasi obrača v smeri proti Pacifiku. Govorce nastajajo o velikanskih ruskih zahtevah v Aziji — nekateri celo trde, da utegne maršal Stalin zahtevati vso zunanjto in notranje Mongolijo, Sinkiang, Mandžurijo in Korejo. Celo ime Formoso je bilo že imenovan v zvezi z imperijalističnimi ruski mi cilji. Tako, da se je že govorilo o Kini kot o drugi Poljski. Drugi pa so zopet trdili, da je vojna med Zedinjenimi državami in Britanijo na eni strani, ter Sovjetsko Rusijo na drugi strani popolnoma neizogibna čim bo Japonska poražena.

Kaj je na tem resnica?

Trenutno prisostvujemo poskušu in prizadevanju, da se nadomesti v zavesti svetovne javnosti hudiča Hitlerja z nekakšnim splošnim javnim sovražnikom št. 2 — Josipom Stalynom. Dvoje zadet je pred vsem omeniti, da ni nikjer zapisano, da se mora Japonska na vsak način obrniti proti Rusiji. Čisto mogoče je tudi, da bi šla

Prvič, propaganda, ki je nastala za mir na podlagi pobote z Japonsko, je povzročila, da se je začelo razpravljanje o vojnih ciljih na Dalnjem vzhodu — in v tem slučaju bi mi izgubili sploh vse sadove svoje znage na Pacifiku.

Naša uradna politika ne more biti in ni tako nevarna. Rusi hočejo zase varnost — in so prepričani, da je njihova varnost ogrožena, ako se na njihovih mejah nahajajo sovražne države. Kine pa ni mogoče primerjati s Poljsko. Kina je ogromna država, ki ima svojo priznano vlado na svojih domačih tleh, katerih ne bodo šele osvobodile ruske armade. To

Oni, ki zagovarjajo mir po podbotanju z Japonsko, navajajo v svoj prilog, da bi bilo na ta način rešeno mnogo ameriških življenj, na drugi strani pa, da bi ne bilo unmetno preveč oслabiti Japonsko, češ, da bo potrebna, da ustavi rusko progiranje v smeri proti Pacificu.

Tu je treba pred vsem omeniti, da ni nikjer zapisano, da se mora Japonska na vsak način obrniti proti Rusiji. Čisto mogoče je tudi, da bi šla nazaj kar je izgubila leta 1905, pred vsem pristanišče Dairen.

ITALIJANSKA LIRA — JUGOSLOVANSKI LIRSKI BON

"Slovenski poročevalec" po roča dne 12. aprila, 1945, da mnogo Jugoslovjanov še danes ne loči vrednost lirskega bona od italijske lire. List pravi, da ker se glasi bon na lire, mislijo, da je tudi njuna vrednost enaka; 10 lir je 10 lir, tako misijo, pa najsi bo to desetlirske bon ali italijski desetlirske bankovec. Dejansko pa je vrednost jugoslovenskega bona višja od vrednosti italijskega.

Italijska lira je denar premagane države. Kako je z denarjem premaganih držav, vendar vrednost padla, še kar naprej kupovali in plačevali z italijsko lirske lira. Cene bi naraščale, kadar naraščajo v Italiji. Za skromno preživljvanje bi potrebovali težke tisočake. Ob koncu vojne pa bi vse te tisočake zamenjali z nekaj dinarji. Če bi pa skušali dviganje cen ustaviti z maksimalnim cenzikom v lirah, bi pa tako dali italijski liri pri nas večjo vrednost karor jo ima v sami Italiji. Lastniki tega denarja bi bili seveda močno oškodovani, ker bi danes morali prodajati po nizkih cenah, južri pa bi s tem denarjem ne mogli nič kupiti.

Zato, — pravi "Slovenski poročevalec", — je jugoslovenska oblast izdala svoj denar — lirski bon. — Dokler lira še ni takoj občutno padla v vrednosti, je bil ta lirske bon izenačen z italijsko liro. Pozneje pa je bila njegova vrednost podvjeta. Izšel je cenik živiljenskih potrebščin v lirskeh bonih. Po tem ceniku je določena cena n. pr. za pšenico na 8 lirskeh bonov za 1 kg. To se pravi, da plačaš 8 lir, če plačuješ z boni. Če plačuješ z italijsko liro, je lahko cena 16 ali pa še višja, kolikor je pač lira v tistem času vredna. Pametno prodajalec se bo lire otepal. Saj lahko danes dobi za 1 kg pšenice 20 lir, v nekaj dneh pa s tem denarjem ne bo mogel kupiti niti kg repe. Lira je pač denar premagane države, ki v težkih gospodarskih prilikah ne more več uspešno reševati njeve vrednosti.

Da se naši boni glasijo na liru, kakor italijski denar, torej še nikakor ne pomeni, da je to isti denar in samo druge oblike. Bon nima prav nič skupnega z italijsko liro, najmanj pa vrednost. Za njega jamči naša nova ljudska oblast, naša nova država zmagovalka. Usoda italijske lire pa je v rokah Italije — premagane države.

Pri tem je treba še posebej poudarjati, da trgovski oddelek naše zveznine vlade poroča, da bode leta 1946:

"popvrečno tedensko delo prikrajšano za pet ur v pri-

meri z tedenskim delom v letu 1940, in da bode pri-

nesi v Zjednjene državah, več brezposelnih delavcev,

kakor jih je bilo leta 1932, ko je bilo pri naših trinajst milijonov ljudi brez dela."

Da se naši boni glasijo na liru, kakor italijski denar, torej še nikakor ne pomeni, da je to isti denar in samo druge oblike. Bon nima prav nič skupnega z italijsko liro, najmanj pa vrednost. Za njega jamči naša nova ljudska oblast, naša nova država zmagovalka. Usoda italijske lire pa je v rokah Italije — premagane države.

Pri tem je treba še posebej poudarjati, da trgovski oddelek naše zveznine vlade poroča, da bode leta 1946:

"popvrečno tedensko delo prikrajšano za pet ur v pri-

meri z tedenskim delom v letu 1940, in da bode pri-

nesi v Zjednjene državah, več brezposelnih delavcev,

kakor jih je bilo leta 1932, ko je bilo pri naših trinajst milijonov ljudi brez dela."

Da se naši boni glasijo na liru, kakor italijski denar, torej še nikakor ne pomeni, da je to isti denar in samo druge oblike. Bon nima prav nič skupnega z italijsko liro, najmanj pa vrednost. Za njega jamči naša nova ljudska oblast, naša nova država zmagovalka. Usoda italijske lire pa je v rokah Italije — premagane države.

Pri tem je treba še posebej poudarjati, da trgovski oddelek naše zveznine vlade poroča, da bode leta 1946:

"popvrečno tedensko delo prikrajšano za pet ur v pri-

meri z tedenskim delom v letu 1940, in da bode pri-

nesi v Zjednjene državah, več brezposelnih delavcev,

kakor jih je bilo leta 1932, ko je bilo pri naših trinajst milijonov ljudi brez dela."

Da se naši boni glasijo na liru, kakor italijski denar, torej še nikakor ne pomeni, da je to isti denar in samo druge oblike. Bon nima prav nič skupnega z italijsko liro, najmanj pa vrednost. Za njega jamči naša nova ljudska oblast, naša nova država zmagovalka. Usoda italijske lire pa je v rokah Italije — premagane države.

Pri tem je treba še posebej poudarjati, da trgovski oddelek naše zveznine vlade poroča, da bode leta 1946:

"popvrečno tedensko delo prikrajšano za pet ur v pri-

meri z tedenskim delom v letu 1940, in da bode pri-

nesi v Zjednjene državah, več brezposelnih delavcev,

kakor jih je bilo leta 1932, ko je bilo pri naših trinajst milijonov ljudi brez dela."

Da se naši boni glasijo na liru, kakor italijski denar, torej še nikakor ne pomeni, da je to isti denar in samo druge oblike. Bon nima prav nič skupnega z italijsko liro, najmanj pa vrednost. Za njega jamči naša nova ljudska oblast, naša nova država zmagovalka. Usoda italijske lire pa je v rokah Italije — premagane države.

Pri tem je treba še posebej poudarjati, da trgovski oddelek naše zveznine vlade poroča, da bode leta 1946:

"popvrečno tedensko delo prikrajšano za pet ur v pri-

meri z tedenskim delom v letu 1940, in da bode pri-

nesi v Zjednjene državah, več brezposelnih delavcev,

kakor jih je bilo leta 1932, ko je bilo pri naših trinajst milijonov ljudi brez dela."

Da se naši boni glasijo na liru, kakor italijski denar, torej še nikakor ne pomeni, da je to isti denar in samo druge oblike. Bon nima prav nič skupnega z italijsko liro, najmanj pa vrednost. Za njega jamči naša nova ljudska oblast, naša nova država zmagovalka. Usoda italijske lire pa je v rokah Italije — premagane države.

Pri tem je treba še posebej poudarjati, da trgovski oddelek naše zveznine vlade poroča, da bode leta 1946:

"popvrečno tedensko delo prikrajšano za pet ur v pri-

meri z tedenskim delom v letu 1940, in da bode pri-

nesi v Zjednjene državah, več brezposelnih delavcev,

kakor jih je bilo leta 1932, ko je bilo pri naših trinajst milijonov ljudi brez dela."

Da se naši boni glasijo na liru, kakor italijski denar, torej še nik

O Koroški

Današnja meja na Koroškem je rezultat stoletnega boja med Slovenci, ki so na tem izpostavljenem položaju branili mrtvo stržo zase in za vse Slovane, in med Nemci, ki so si, neprestano lačni zemlje in nasilni, prizadevali, da nas podjetnijo in iztrrebijo. V IX. stoletju je slovensko ozemlje obsegalo poleg sedanjega ozemlja tudi Štajersko in Koroško, znatne predele Tirolske ter Vorarlberske vojvodine, gornje in dolnje Avstrije v skupni površini 70,000 kvadratnih km ter je segalo do Donave med Linzem in Dunajem. To je dokazano s številnimi dokumenti in z velikim številom krajevnih imen slovenskega izvora v vzhodnih Alpah. Danes obsegajo slovensko ozemlje približno 25,000 kv. km, to je komaj tretjino svoje nekdanje površine ter je narodnostna meja potisnjena globoko proti jugu. Koroška, zibelka in jedro prve samostojne slovenske države, je ostala ves sred-

nji vek v bistvu slovenska država. Toda še stalno infiltracijo slovenskega ozemlja z nemškim življem, s podeljevanjem zemlje nemškemu plemstvu in z naseljevanjem nemških kolonistov med Slovenci, pozneje pa z ponemčevalnimi ukrepi avstrijsko-nemške državne uprave, se je prebivalstvo severnega dela Koroške vedno bolj mesealo v narodnosten pogledu. Proti koncu 15. stoletja se je narodna posest obeh narodov iztrdila. Etična meja na Koroškem teče v grobilih potezah približno po črti Smohor v Ziljski dolini — gremeni Ziljskih Alp — južno od Osojskega jezera in severno od Gospovškega polja — severno od Celovca preko Steinbrueckogola na Savinjsko planino, kjer se spušča preko Labodske doline k Štajerski, severno od Dolenjega Dravograda. Na tej črti je narodnostna meja v bistvu ostala vse do danes.

Ta meja se bistveno ni več premikala, dokler se ni pričel v Slovenski Koroški v drugi polovici 19. stoletja najhujši napad zvezdinskega nemškega imperializma, ki je na tem mestu poizkušal dobiti koridor do Jadranskega morja, uporabljajoč pri tem ves državni in samoupravníščišči in vsa sredstva, ki jih je dajal na razpolago moderni kapitalizem v materialnem in kulturnem pogledu, z zlorabo šol itd. — Nemcem se je posrečilo organizirati vasko, mestne in industrijske centre in tako doseči omejen vodor severno od Celovca, kjer so bila kompaktna autotoma slovenska naselja. Toda prebivalstvo je po narodnosti obdržalo mejo, kakršna je bila vse do druge svetovne vojne kljub plebiscitu iz 1. 1920. Uradni avstrijski popis prebivalstva iz leta 1910 kaže, da je na področju plebiscitnih zon bilo 68 odst. Slovencev in da so bili poznejši popisi napravljeni z očividnim namenom, pokazati čim večje število nemškega prebivalstva. Če upoštevamo, da je bil to namen tudi pri prejšnjih popisih, tedaj se številčni odnos med obema narodnostima še bolj spremenil v korist Slovenski. Zaselnji popis iz istega leta, ki je bil izvršen na podlagi dejanske uporabe jezikov v družini, je ugotovil 94 odst. Slovencev. Ni razumljivo, čemu so tedaj vesile na mirovni konferenci v Parizu naložile plebiscit v neki takši popolnoma slovenski pokrajini, namesto, da bi nam kratko in malo vrnile, kakor so recimo vrnile Francije Alžasko in Lorensko. To se je zgodilo zato, ker so zaščitniki nemške Avstrije šli za tem, da nam s pomočjo spremeno pripravljene-

V rubriki "Vprašanja in odgovori" primača beograjska "BORBKA" na vprašanje nekega bralca o Koroški naslednji odgovor:

IZVRSTEN FILM V RADIO CITY MUSIC HALL-U

John Hodiak, Gene Tierney in William Bendix v prizoru iz brillantne nove drame "A Bell for Adano", sedaj v Radio City Music Hall, 6 avenue in 50. ulica, New York. Poleg te zanimive kino-slike predstavljajo na velikem odru posebno odersko predstavo.

boja. Narodno osvobodilno gibanje, ki je z zgodovinsko silo objelo ves slovenski narod, je napravilo šeudež na Koroškem. Pridobil je ne samo nacionalno zanesljivi del slovenskega prebivalstva, ampak tudi drugi del, ki je to tedaj indifirentno gledal slovenske narodne težnje, ali se celo sovražno zadral. Partizanski odred na Koroškem so polni fantov in mož, ki so vkljub tveganju sebe in svojev, pobegnili iz nemške vojske. Koroška je edina pokrajina v Nemčiji, kjer je partizansko gibanje že nekaj let in ga ni mogla nobena sila stresti. Demokratična ureditev nove federativne Jugoslavije je pritegnila tudi tiste kroge koroskih Slovencev, ki jih je reakecionarno zadržanje prejšnje slovenske politične organizacije odtujevalo načonalnim vrstam. Jasno je videti, da nova Jugoslavija s svojo ureditvijo nacionalne in socialne pravčnosti postaja privlačna celo za nemške elemente na Koroškem. Spričo tega bo naše ozemlje na Koroškem takoj pred nekaj dnevi ponovno poudaril maršal Tito — tokrat osvobojen. Stoletna krivica bo tako popravljena. Stoletna trpljenje in sedanja pozdravljala borbna našega ljudstva v tej lepi deželi, vse to bo nagrajenos svobodnim življem v dneži svobodnih jugoslovenskih bratov in sester.

(Poroča TANJUG, 1. apr. '45)

VESTI IZ CLEVELANDA

Dne 13. julija je nagloma umrla v Glendale, Calif., poznanca Clevelandčanka Antonia Mlakar, rojena Russ, stara 53 let. Doma je bila iz Loškega potoka pri Travniku, odkoder je prišla v Ameriko pred 32 leti. S svojim možem je vodila grocerijsko trgovino in mesnicico na Sylvia Ave., nato sta se pa preselila na Hubbard Rd., v Madison, Ohio, kjer ji je mož Joseph umrl pred sedmimi leti. Lansko leto se je Mrs. Mlakar radi rahlega zdravja podala v Californijo, kjer je kupila nekaj posestva. Pozimi je prišla domov, uredila gospodarske stvari in pred dvemi meseci je pa zopet odšla v Californijo, kjer se se je nameravala nastaniti za stalno. Že njo je šel sin Joseph, ki se je kmalu vrnil v Cleveland. Tukaj zapušča sina Josepha, kjer je mož umrl.

Še popolnje pa je bil plebiscit iz leta 1920 prečrtan z današnjimi vojnimi dogodki v senci Koroški. Vse premise, pod katerimi je bil izvršen plebiscit, so odpadle v času tega ta Johna in Louisa, tri sestre: Dr. FRANK J. KERN

Išel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil

Cena je \$5.00

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLASA NARODA"

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y.

216 W. 18th Street New York II, N. Y

SERŽANT DIAVOLO

:: Spisal MARCEL PRIOLLET ::

Ljubica Landry Vuerfa je bila utrujena, toda zavedala se je, da mora nemudoma izpolniti povelje. Pismo glavarja bratovščine "Črne perunike" je raztrgala na drobne koščke, po tem je pa stopila k tajni omarici v steni, kamor je spravljala obleko hotelske volunke.

Začela se je släčiti, da oblecje črn svilen triko. Zadovoljno se je nasmehnila.

Magdalena ni več mislila, da je bila nekoč grajska gospa. Ponosna je bila, da je v enem dnevu uredila dve važni zadeli, ki sicer nista bili v nobeni zvezzi, vendar sta pa morali bratovščino "Črne perunike" zanimati.

Magdalena je bila zelo energična, ni pa še vedela, da gre vse na svetu po strogih zakonih logike in da se človek pogosto razočara tam, kjer sploh ne pričakuje razočaranja.

IX.

ŽENA V ČRNEM TRIKOJU

Nebo je nedvomno sprejelo Borisa in Beatrice pod svojo zaščito. Na dan njune poroke ni bilo na njem nobenega oblačka.

Solnce, svojega najemnika, je prosilo, naj radodarno siplje na zemljo tople žarke.

Beatrice de Frileuse, dražestna nevesta, je bila v poročni obleki iz snežnobelega maroke, na očarljiva. Na glavi je imela pačolan iz angleških čipk, dragocen rodbinski spomin. V naročju je držala velik šopek liliij in belih vrtne, simbol nedolžnosti, sliko svoje deviško ceste duše.

Sedela je vsa srečna v sobici, iz katere naj bi se preselila v razkošno stanovanje, najevo v hotelu "Imperia". Bila je prepričana, da bo po poroki nepopisno srečna.

Vendar ji je bilo pa žal, da zapusti za vedenje do sobico, na katero jo veže toliko prijetnih spominov. Saj je živelia od prihoda v Nizo, kakor v sanjuh. Ljubezen, velika ljubezen, ki je objela njeno in Borisovo srce, je zadostovala, da obsije vse njeno življenje. V ljubezni je preživelajše najlepše trenutke svojega življenja, katerih ne bo mogla nikoli pozabiti. Zdele je si je, da je zapustila zemljo in da živi v pravljicni deželi, kjer sta sama z ljubčkom.

A zdaj bo življenje nedvomno še lepše, ker se bo lahko zatekla v varno naročje svojega moža, ker pride v odlično družbo, kjer se ji bodo vsi spoštljivo klanjali.

Toda Beatrice ni bila prevzetna. Bila je samo srečna, vesela in ponižna. Zadovoljila bi se bila tudi s skromnimi razmerami, samo da bi bila pod zaščito moža, katerega je tako vroče ljubila.

Ko je Maxime de Frileuse potkal na vrata sestrične sobe, so v bližnji cerkvi že peli zvono.

— Prosto! — se je začul drhteči glas.

Maxime je ostrmel, videč svojo sestro tako krasno v poročni obleki. Solze so mu stopile v oči, kajti pomislil je, kako vesela in srečna bi bila ta hip njuna mati.

Spomnil se je tudi prerano umrlega očeta.

Misleč, da mora nadomestiti umrle roditelje, je razprostrel roke in stopil k sestri.

Beatrice ga je objela. Brat in sestra sta od veselje plakala.

Mož, ki je bil samo še seržant Diavolo, se je prvi izvrl iz objema, rekoč:

— Požuriti se morava. Boris že čaka s pričami na magistratu.

— Jeli res, dragi bratec, da nočeš podpisati protokola o najini poroki?

— Ne morem, mila Beatrice . . . Vojvoda de Frileuse je mrtev. Ostal je samo še seržant Diavolo, a ta ima tako nezanesljive dokumente, da se ne sme podpisati na listino, s katero bo bila v Boris Kantemir za vse življenje zadržana, če noče napraviti usodne napake.

Nihče ne sme zvedeti, kdo sem. Bolje bo to.

(35) rej, da se ne izdam. V tem svečanem trenotku me nadomesti kdo drugi. Nekdar ne misli, da bom užaljen. Saj vem, draga Beatrice, da me bo imela rada, pa naj se zgodi karkoli.

— Prav praviš. Krvne vezi niso prazne besede, dragi Maxime. Spadaš v preteklost, v kateri je bilo več žalosti, nego veselja. Si edini, ki si preživel preteklo dobo. Si predstavnik naše rodbine. Ljubim in spoštujem te. Dovoli, da ti povem, da te tudi občudejam.

Morda te bodo ljudje sodili in obsodili, jaz pa odpuščam vse in uklonim se svoji volji, ker vem, da je pravčina. Sicer pa tudi ne smem pozabiti, da bi brez tebe ne bilo moje sreče. Ti si me dal mojemu dragemu Borisu.

Seržant je prijel dražestno nevesto pod roko in jo odvedel na magistrat.

Poročni obred je bil skromen in kratak, kadar sta zaročena hotela. Boris in Beatrice sta bila pred zakonom zdržana.

Zdaj je bilo treba prosiši samo še božjega blagoslova.

Sedla sta v kočijo, ki je čakala pred matrikulom, in hitro sta se odpeljala v cerkev sv. Reparata.

Pred cerkvijo so stali radovedneži, kakor je povod navada. Prišli so, da vidijo zlatolaso nevesto in elegantnega, zagonetnega kneza.

Cudili so se, da je tako malo svatov.

Beatrice in Boris pa nista nikogar videla. Njuna sreča je bila tako velika, da sta na vse pozabila. Stopila sta v cerkev. Orgle so zadene in zdele se jima je, da slišita angleško in demokrščansko Poljsko.

Pokleknila sta pred oltar. Pobožno sta poslušala duhovnikove besede. Spontano sta iztegnili roke, da si zamenjata poročna prsta.

Sele tedaj sta se spogledala in opazila, da jima teko po licih solze. Oba sta bila globoko ginjena. Te solze pa niso bile grenke. Bile so le izraz nepopisne sreče in radosti. Tekle so iz ljubečih src.

Duhovnik je blagoslovil mlada zakonca in poroka je bila končana.

Komaj sta slišala čestitke obeh prič, Borisova priateljev, skoro se nista zavedala, da odhajata iz božjega hrama.

Kdo bi popisal njuno radost! Bila sta za vse življenje združena, kajti ljudem Borisovega in Beatricevega kova je cerkvena poroka največja svetinja.

Zavedala sta se, da sta si obljudila zvestobo v sreči in nesreči. Mlada zakonca še pomisliла, da bi ju mogla znova doleteti nesreča.

Življenje sta si zamislila kot dolgo pot, posuto s krasnimi rožami, katere bosta po vrsti trgala. Spodobka bosta razposajenca, ki pusti gredice samo zato, da napaseta radovosten.

Pozneje pa, ko se uneseta, bosta trgala samo lepe rože. Medene tedne podaljšati preko običajne meje.

Ko se pa postarata, ko si bosta samo še tovariša, spojena z neštetimi spomini in globoko ljubezijo, se bosta znova sklanjala nad rože in jih gledala brez zavisti, dobro vedče, da so zdaj na vrsti vajini otroci, da jih začno trgtati.

Zvonovi so še vedno peli. Njihov glas je spremjal Beatrico in Borisa.

Seržant Diavolo, na katerega sta bila ta lip skoro pozabila, je bil zamišljen. Mislil je na svoje zavoženo življenje.

Lastnega življenja si ni znal urediti. V mnogi mladih deklet ni znal izbrati nje, ki bi mu pomagala ustanoviti domače ognjišče.

Maxime ni imel žene, ki bi jo ljubil in šečtil. Ne bo imel otročičev, da bi jih ujekal na kolenih.

. . . Dalje prihodnjie.

Občevanje z Nemci

V početku okupacije Nemci je bilo ameriškim vojakom prepovedano na javnih prostorih in ulicah govoriti z odraslimi Nemci; pač pa so se smeli razgovarjati z otroci. V soboto pa je general Eisenhower dovolil, da se ameriški vojaki smejo razgovarjati z odraslimi Nemci in Nemkami na javnih prostorih in na ulici.

Pri vsem tem pa vlada nekako zmenjava, koliko prostosti si sme privoščiti ameriški vojak v občevanju z Nemci. Jasno namreč ni, če smejo obiskovati gledišča in druge zabavne prostore, kakor je dovoljeno vojakom rdeče armade.

Amerika bo pomagała Poljakom

Poslujoči državni tajnik J. C. Grew je senatorju Vandenbergu zagotovil, da obveznosti Združenih držav do poljskega naroda niso bile končane z vpovestitvijo nove poljske vlade v Varšavi. Rekel je, da bodo obveznosti končane šele po volitvah, ki bodo splošne, tajne in po listkih ter bodo določile vlado, ki bo mogla predstavljati svobodno, neodvisno in demokrščansko Poljsko.

Pred cerkvijo so stali radovedneži, kakor je povod navada. Prišli so, da vidijo zlatolaso nevesto in elegantnega, zagonetnega kneza.

Cudili so se, da je tako malo svatov.

Beatrice in Boris pa nista nikogar videla. Njuna sreča je bila tako velika, da sta na vse pozabila. Stopila sta v cerkev. Orgle so zadene in zdele se jima je, da slišita angleško in demokrščansko Poljsko.

Trije podpredsedniki

Poslanec John C. Kunzel je v poslanski zbornici stavil predlog, po kateri naj bi bil k ustavi dodan dodatek, po katerem bi mesto enega podpredsednika bili trije podpredsedniki.

Bili bi prvi, drugi in tretji podpredsednik in bi v slučaju predsednikove smrti po vrsti postali predsedniki. Drugi podpredsednik bi bil predsednik senatske zbornice, prvemu in tretjemu pa bi predsednik določil kakšno mesto v vladi.

Letošnjo zimo bo veliko posamežjanja premoga in marsikatera družina bo zmrzvala, tako prav državni tajnik za radnike v Pensylvaniji Richard Maize.

“Alko ne dobimo nazaj bivših majnerjev, ki sedaj delajo po drugih industrijah, ali pa vojakov, ki se bodo vrnili v premogovnike, tedaj bomo imeli letos najlužjo zimo, kar se tiče mrazu,” je rekel Maize.

Zavedala sta se, da sta si obljudila zvestobo v sreči in nesreči. Mlada zakonca še pomisliła, da bi ju mogla znova doleteti nesreča.

Življenje sta si zamislila kot dolgo pot, posuto s krasnimi rožami, katere bosta po vrsti trgala. Spodobka bosta razposajenca, ki pusti gredice samo zato, da napaseta radovosten.

Pozneje pa, ko se uneseta, bosta trgala samo lepe rože. Medene tedne podaljšati preko običajne meje.

Ko se pa postarata, ko si bosta samo še tovariša, spojena z neštetimi spomini in globoko ljubezijo, se bosta znova sklanjala nad rože in jih gledala brez zavisti, dobro vedče, da so zdaj na vrsti vajini otroci, da jih začno trgtati.

Zvonovi so še vedno peli. Njihov glas je spremjal Beatrico in Borisa.

Seržant Diavolo, na katerega sta bila ta lip skoro pozabila, je bil zamišljen. Mislil je na svoje zavoženo življenje.

Lastnega življenja si ni znal urediti. V mnogi mladih deklet ni znal izbrati nje, ki bi mu pomagala ustanoviti domače ognjišče.

Maxime ni imel žene, ki bi jo ljubil in šečtil. Ne bo imel otročičev, da bi jih ujekal na kolenih.

(141-147)

HELP WANTED (Male)

HELP WANTED (Male)